

**Załącznik
do Uchwały Nr 6100/2026
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 18 sierpnia 2026 r.**

Opinia

Po dokonaniu analizy projektu aktualizacji *Strategii Rozwoju Gminy Baborów na lata 2026-2036* Zarząd Województwa Opolskiego stwierdza, że dokument w sposób wystarczający uwzględnia kierunki rozwoju przestrzennego regionu. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy oraz rekomendacje (Rozdz. 13, str. 77-81) wykazują zbieżność z celami strategicznymi *Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 (Strategia Opolskie 2030)*. Projekt zawiera odniesienia do *Strategii Opolskie 2030* w zakresie uwzględnienia obszarów strategicznej interwencji oraz przywołania jej celów strategicznych i operacyjnych. Autorzy deklarują spójność Projektu ze strategią regionalną (str. 104) wskazując na powiązania obydwu dokumentów na poziomie celów strategicznych i operacyjnych strategii regionalnej oraz celów operacyjnych Projektu (Tabela str. 104-107). W projekcie odnotowano przynależność gminy do OSI Subregion Południowy, wyznaczonego jako jeden z pięciu regionalnych OSI w *Strategii Opolskie 2030*, jednak pozostałe zapisy tego rozdziału wymagają ponownej analizy i korekty (str.72).

Rozpatrując przyjęte w projekcie kierunki polityki przestrzennej w kontekście modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa stwierdzono, że dokument gminny uwzględnia szereg wytycznych regionalnych, w tym m.in.:

- zabezpieczenie i ochrona zasobów przyrodniczych gminy, w tym zachowanie bioróżnorodności oraz ciągłości korytarzy ekologicznych;
- ochronę zasobów wodnych tworzonych przez ciek wodny oraz śródlądowe zbiorniki wodne;
- budowę obiektów małej retencji wodnej przeciwdziałających skutkom suszy, w tym zwiększających retencję wodną;
- ochrona dziedzictwa kulturowego oraz zachowanie walorów krajobrazowych gminy;
- poszanowanie zasad ładu przestrzennego;
- ograniczenie rozpraszania zabudowy;
- kształtowanie atrakcyjnych i dostępnych przestrzeni publicznych, sprzyjających integracji społecznej;
- rozwój błękitno-zielonej infrastruktury w celu dbania o zasoby wodne i wzmocnienia procesów adaptacji do zmian klimatu;
- budowę, rozbudowę i/lub modernizację infrastruktury społecznej,
- budowę, rozbudowę i/lub modernizację infrastruktury transportowej,
- budowę, rozbudowę i/lub modernizację infrastruktury technicznej i komunalnej,
- rozwój odnawialnych źródeł energii.

Uwzględnienie wytycznych regionalnych oraz fakt, że model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy jest spójny z założeniami policentrycznego rozwoju województwa, powoduje, że projekt aktualizacji *Strategii rozwoju Gminy Baborów na lata 2026-2036* spełnia wymogi w zakresie polityki przestrzennej województwa określonej w *Strategii Opolskie 2030*.

Biorąc pod uwagę powyższe proponujemy następujące korekty/uzupełnienia w treści Projektu:

- **Uwaga ogólna:** na wstępie i w dalszej części w Projekcie mówi się o „aktualizacji”, podczas gdy tytuł wskazuje, że jest to nowy dokumentem strategiczny gminy, a nie aktualizacja poprzedniej strategii obejmującej lata 2014-2020. Jednocześnie w tekście (str. 7-8) pojawia się powołanie na inny dokument strategiczny: „*Punktem wyjścia pozostaje ocena realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego na lata 2014-*

2020 (...)”. W tym samym miejscu autorzy zamieścili jednak tabelę wskazującą realizację celów Strategii Rozwoju Gminy Baborów na lata 2014-2020. Niezbędne jest doprecyzowanie/ujednolicenie tych zapisów.

- Prosimy o korektę tytułu strategii regionalnej, który brzmi: Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 – pisane bez cudzysłowu, w skrócie: Strategia Opolskie 2030, np. na str. 16,71,104.
- **Str. 71 Rozdział 12 OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI:**
 - lista działań wskazanych dla Gminy Baborów ze względu na przynależność do OSI Subregion Południowy wymaga opatrzenia odpowiednim przypisem.
 - str. 72 Zdanie: „*Gmina Baborów została wskazana w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego „Opolskie 2030” jako jedna z gmin zagrożonych trwałą marginalizacją.*” proponujemy zastąpić np. w następujący sposób: „*Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 uwzględnia OSI określone w krajowych dokumentach strategicznych tj. obszary zagrożone trwałą marginalizacją, do których zalicza się gmina Baborów.*”
 - zamieszczony w Projekcie opis dotyczący ww. OSI wymaga uzupełnienia o przypis.
- **Str. 76** – na stronie tej zamieszczono model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa opolskiego. Brakuje jednak przypisu (Źródło: Strategia Opolskie 2030, str. 49) oraz komentarza lub innego odniesienia uzasadniającego celowość zamieszczenia tego modelu.
- **Str. 83 Rozdział 14 KIERUNKI ROZWOJU GMINY UJĘTE W WIZJI ORAZ CELACH STRATEGICZNYCH I OPERACYJNYCH**

Opis celu operacyjnego 1.1: DOSTĘPNE MIESZKANIA, USŁUGI I WSPARCIE MIESZKAŃCÓW zawierają wyłącznie kwestie dotyczące seniorów. Podobnie: grupy przedsięwzięć i zakładane efekty. Tymczasem zarówno treść pierwszego celu strategicznego, jak i pierwszego celu operacyjnego, wykracza poza to zagadnienie. Opis wymaga uzupełnienia.

Proponujemy ponowną korektę graficzną zapisów dot. celów (różne kolory i wielkość czcionek utrudniają odbiór tego rozdziału).
- **Str. 104 Rozdział 14.5 ZGODNOŚĆ STRATEGII Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI WYŻSZEGO I PONADLOKALNEGO POZIOMU** – prosimy o uzupełnienie w tabeli pełnych nazw celów strategicznych Strategii Opolskie 2030:

Cel strategiczny 1: Człowiek i relacje – Mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę

Cel Strategiczny 2: Środowisko i rozwój – Środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi

Cel strategiczny 3: Silna gospodarka – Gospodarka inteligentna wzmacniająca konkurencyjność regionu

Proponujemy także korektę tytułu ww. rozdziału np. na: ZGODNOŚĆ STRATEGII Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI WYŻSZEGO RZĘDU

Dodatkowo wskazujemy poniższe zagadnienia:
- **Str. 8 Wstęp** Tabela (bez numeru i tytułu) - w wierszu dot. przedsięwzięcia 1.3.2 WŁĄCZENIE SIĘ W DZIAŁANIA OPOLSKIEJ STREFY DEMOGRAFICZNEJ wpisano „NIE”. Chodzi zapewne o SPECJALNĄ STREFĘ DEMOGRAFICZNĄ WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO. Gmina Baborów od 2014 roku jest partnerem Opolskiej Karty Rodziny i Seniora (w skrócie OKRIS), inicjatywy będącej częścią *Programu Specjalnej Strefy Demograficznej w województwie opolskim do 2020 roku. Opolskie dla Rodziny*. Realizacja tego programu zakończyła się co prawda w 2020 roku, jednak OKRIS działa nadal i rozwija się stale powiększając grono zarówno użytkowników, jak i partnerów.
- Zgodnie z wymogami ustawowymi strategia rozwoju gminy powinna zawierać w szczególności m.in. wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy. Informacja zawarta na str. 10 – 47 jest niezwykle szczegółowa i bardzo rozbudowana, co wpływa niekorzystnie na czytelność i odbiór Projektu.
- **Str. 59 Rozdział 10 ANALIZA SWOT** – analiza w obszarze Przestrzeń w szansach zawiera czynnik: „*Możliwość wykorzystania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych i wsparcia kierowanego do*

Subregionu Południowego.” Z instrumentu tego (ZIT) w województwie opolskim korzysta jedynie Subregion Aglomeracja Opolska. Pozostałe Subregiony, w tym Południowy, do którego należy gmina Baborów, mogą korzystać z Innych Instrumentów Terytorialnych (IIT).

Dodatkowo, zgodnie z przytoczoną w Projekcie definicją analizy SWOT, sugerujemy ponowną analizę czynników zakwalifikowanych do mocnych i słabych stron (czynniki wewnętrzne) oraz szans i zagrożeń (czynniki zewnętrzne) np. „realizacja przedsięwzięć Gminnego Programu Rewitalizacji (...)” nie jest czynnikiem zewnętrznym, nie jest więc szansą, lecz mocną stroną, bo zależy od kompetencji i działań władz gminy. Podobnie: „Włączenie sołectw, organizacji pozarządowych i instytucji kultury w przygotowanie i realizację projektów poprawiających estetykę oraz funkcjonalność przestrzeni” zależy od aktywności władz gminy. Ta sama sytuacja dotyczy czynnika: „Bliskość Głubczyc, Raciborza, Kędzierzyna-Koźla oraz ośrodków czeskich, umożliwiającą rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych, turystycznych i rekreacyjnych.”, który jest mocną stroną gminy.

▪ **Str. 167 Rozdział 16 REALIZACJA, MONITOROWANIE, EWALUACJA**

- Zwracamy uwagę, że zgodnie z przepisami każda zmiana strategii rozwoju gminy obwarowana jest takimi samymi wymogami i obowiązkami, jak jej uchwalenie, obejmując całą procedurę poczynawszy od niezbędnych uchwał rady gminy, przez obowiązki wynikające z ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obowiązkowe konsultacje społeczne, itd. Zaproponowane w Projekcie powołanie zespołu – Forum Społeczno-Gospodarczego, który miałby „monitorować wskaźniki” oraz wprowadzać zmiany do dokumentu „w razie potrzeby”, nie spełnia ww. wymagań.
- W zapisach rozdziału raz mówi się raz o corocznym przygotowaniu „informacji o postępie obejmującą wskaźniki, status projektów, wykonanie finansowe, ryzyka i rekomendacje na kolejny rok.”, a następnie pojawia się informacja o tym, że „Koordynatorzy programu będą zobowiązani do kwartalnego monitorowania wskaźników przypisanych do celów operacyjnych i działań”. Prosimy o doprecyzowanie ww. zapisów wskazując jednocześnie, że jednym ze sposobów na prowadzenie regularnego monitoringu strategii może być połączenie go z przygotowaniem corocznego Raportu o stanie gminy.
- Rozdział zawiera dwie tabele (jedną bez numeru oraz drugą nr 22), które zawierają wykazy wskaźników oraz mierników realizacji. Nie wiadomo jednak, jak są one powiązane z celami Projektu oraz jakie są powiązania między nimi. Tabela 22 zawiera dodatkowo obszary, o których nie ma mowy w części strategicznej. Zapisy wymagają uspoźnienia.

Dodatkowo zwracamy uwagę na brak w Projekcie informacji na temat przeprowadzonej ewaluacji ex-ante, która jest obligatoryjnym elementem strategii zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Projekt nie zawiera także informacji nt. przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Proponuje się także ponowną korektę redakcyjną i graficzną w zakresie np. sposobu prezentacji i numeracji tabel.